

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Brigáda? Jakou smlouvu

Studujete nebo prostě nemáte peněz nazbyt? Můžete jít na brigádu a přivydělat si nějakou tu korunu. Jakou smlouvu by s vámi měl zaměstnavatel uzavřít a v čem se liší dohoda o provedení práce od dohody o pracovní činnosti?

Studenty za pokladnami potkáte v každém hypermarketu. Jako smlouvu mohou se zaměstnavatelem uzavřít? Je lepší pracovat na dohodu o provedení práce (dále DOPP) nebo podepsat dohodu o pracovní činnosti (dále DOPČ). Jak se vůbec tyto dvě pracovní smlouvy liší?

Zaměstnavatelé jsou povinni zajišťovat plnění svých úkolů především zaměstnanci v pracovním poměru. Jen výjimečně mohou k plnění svých úkolů nebo k zabezpečení svých potřeb uzavírat s fyzickými osobami také dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr (zmíněná dohoda o provedení práce resp. o pracovní činnosti). V praxi tomu tak často není a zvláště hypermarkety najímají na méně placená místa studenty, kteří si rádi přivydělají. Obě dohody se od pracovního poměru liší, protože např. nemáte nárok na dovolenou, nebo náhradu cestovních výdajů atp.

Jak se obě dohody liší

Dohoda o provedení práce má jednorázový charakter (splnění ojedinělého, jednorázového úkolu), zatímco **dohoda o pracovní činnosti může být uzavřena i dlouhodobě**. Další významný rozdíl spočívá v odvodech z výdělku. U DOPP se nesráží zdravotní a sociální pojištění, které činí 4,5 % resp. 8 % z hrubé mzdy. Z toho vyplývá, že DOPP nezakládá účast na nemocenském pojištění.

Jestliže uzavřete dohodu o pracovní činnosti, musíte kromě záloh na daň z příjmu odvádět i zdravotní a sociální pojištění. Výhodou však je, že v případě pracovní neschopnosti je zaměstnanci vyplaceno nemocenské stejně jako by byl zaměstnán v pracovním poměru. Z nemocenského pojištění jsou ale vyňati, a proto pojistné neplatí, pracovníci, jejichž zaměstnání netrvá déle než sedm po sobě jdoucích kalendářních dnů, anebo jejichž příjem nedosahuje ani 400 Kč za měsíc

Podepsat prohlášení?

Nastupujete-li na brigádu, měl by vás zaměstnavatel informovat o možnosti podepsání tzv. prohlášení k dani. Prohlášení můžete pro daný měsíc podepsat pouze u jednoho zaměstnavatele a podepisuje se zpravidla u hlavního zaměstnání, tam, kde máte trvalý pracovní poměr. Pokud nemáte podepsané prohlášení, nemůžete si odečíst nezdánitelné části (na poplatníka, studenta, dítě atp.). Příjem do 5 000 Kč je daněn srážkou ve výši 15 % (pokud není podepsáno prohlášení).

* dohoda o pracovní činnosti, nepodepsal prohlášení

** dohoda o pracovní činnosti, podepsal prohlášení

Poznámka: Ve výpočtu byly uplatněny nezdánitelné části na poplatníka a studenta

Dohoda o provedení práce

Dohodu o provedení práce může zaměstnavatel s fyzickou osobou uzavřít, jestliže předpokládáný

rozsah práce (pracovního úkolu), na který se dohoda uzavírá, **není vyšší než 100 hodin**. Do předpokládaného rozsahu práce se započítává také doba práce konané zaměstnancem pro zaměstnavatele v témže kalendářním roce na základě jiné dohody o provedení práce. Z toho plyne jediné – jednotlivé uzavřené dohody v jednom kalendářním roce se u jednoho zaměstnavatele sčítají.

V lednu 2004 uzavřete dohodu o provedení práce na 60 hodin, přičemž sjednaná odměna bude 50 Kč za hodinu. Další uzavřená dohoda u stejného zaměstnavatele bude muset být uzavřena maximálně na 40 hodin. Odměna na základě dohody o provedení práce není nijak omezena, její výše je volná, smluvní.

DOPP se uzavírá písemně nebo ústně. V dohodě musí být vymezen pracovní úkol, sjednaná odměna za jeho provedení a zpravidla se v ní sjednává též doba, v níž má být pracovní úkol proveden. Zaměstnanec může od dohody odstoupit, nemůže-li pracovní úkol provést proto, že mu zaměstnavatel nevytvořil sjednané pracovní podmínky.

Výjimka: Mezi práce, které můžete konat opakovaně i přes stanovený limit 100 hodin za rok u jednoho zaměstnavatele patří příležitostné komparsové a pomocné manuální práce pro film, televizi a rozhlas; dále spolupráce původce při rozpracování, zkoušení nebo zavádění vynálezu, zlepšovacích návrhů a průmyslového vzoru.

Dohoda o pracovní činnosti

Dohodu o pracovní činnosti má dlouhodobější charakter, ale zaměstnavatel ji může s fyzickou osobou uzavřít, i když předpokládaný rozsah práce nepřesahuje 100 hodin. Pracovní úvazek však může být oproti pracovnímu poměru jen poloviční. Pokud tedy pracovní doba u zaměstnavatele činí 40 hodin týdně, **dohoda může být sjednána jen na 20 hodin týdně**. Výjimečně je možno konat práci ve větším rozsahu.

Dohoda se uzavírá jak na dobu určitou, tak na dobu neurčitou. Dohodu o pracovní činnosti je zaměstnavatel povinen uzavřít písemně, jinak je neplatná. V dohodě musí být uvedeny sjednané práce, sjednaná odměna za vykonanou práci, sjednaný rozsah pracovní doby a doba, na kterou se dohoda uzavírá. Nevyplývá-li způsob zrušení přímo z uzavřené dohody, lze ji zrušit dohodou účastníků ke sjednanému dni a jednostranně jen výpovědí z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu s 15denní výpovědní dobou.

Zdroj: www.osobni-finance.cz